

a **Acabado el pleyto.** Lata enim sententia absolutoria poterit accusare: vt in d. l. negada. & hic nisi sententia sit suspensa p. appellatione: secundum Ang. in l. i. co. fi. C. qui accus. non pos. p. l. furti. ff. de his q. no. infra. & l. i. ff. ad Turpillianum. & idem si esset lata sententia condemnatoria de crimine, de quo non remanet infamis: secundum Ioan. de Imo. in d. l. is qui reus co. 19. Bar. ro. ibidem col. 6.

b **Acusado el mismo.** Non tamen propter hoc sup. sedebit in accusatione. i. secundum Bar. & Saly. in d. l. neganda. & est communis opinio. secundum Io. de Imo. in d. l. is qui reus co. 5. & procedit ista reaccusatio: & si vterq. prosecuat suam, vel suorum iniuriam: secundum Saly. in d. l. neganda: & est communis opinio. secundum Io. de Imo. i. d. l. is qui reus co. 6.

c **Yerro.** De crimine publico intellige, nam si de priuato tali, qui non esset infamis, & si damnetur post testem accusare: vt in l. infam. ff. de pub. iud. & ibi Bar. Ang. Are. in tracta. maleficiorum in parte nec non ad quarelam. col. 17.

d **De muerte o desterramiento para siempre.** Cōcor. cum d. l. is qui reus. a contrario ergo, ubi minor poena imponeret vbi permittere accusare etiam extraneum: sed dic q. non potest sumi tale arg. ex eo, quod ista l. subdit in fi. cum dicit (a su acusador) dic ergo vt glof. & Bart. dicunt in d. l. is qui reus q. si datus minor poena remanet infamis, tunc poterit post sententiam accusare suum accusatorem: vt & dicit in fine ista l. non vero extraneum, si suam vel suorum, non prosecutur iniuriam: si tamen ex condemnatione non remanet infamis: tunc poterit etiam extraneum: & aduerte cum hic dicit de muerte: & c. in l. vero is qui reus. dicit, cum p. dicit libertatem: vel ciuitatem: & sic de deportato: vel in metallum dānato. l. aut damnū. §. 2. & l. quidā. ff. de pōenis. & l. capitaliū. in prin. vnde & illa lex suppleat per istā: vt idem sit in dānato ad mortē: nā & dānat ad mortem p. dicit ciuitatem: & libertatē. l. qui vltimo. ff. de pōenis ista etiam suppleat per illā vt & idē sit in dānato in metallū: qui p. dicit libertatē, & ciuitatē vt in §. maxima. instit. de cap. dimi. & licet hodie non p. dat libertatē p. text. in aut. sed hodie. C. de dona. inter vi. & vxor. satis est, q. perdat ciuitatem vt dicit ista lex.

e **Acusar a otro.** De nouo intellige nā inchoatā pōt. psequi p. se, vel p. curatorē: si casus sit in quo pcurator admittat gl. & Bar. in d. l. is qui reus per illum tex. & tali casu sup. sedebit in executione poenae: & si sit poena mortis secundum Bar. in d. l. is qui reus co. 6. cōtra gl. ibi volētē, q. qn poena mortis imponeret non debeat sup. sederi: in executione: p. l. cū reis. C. de pōenis. & vt refert Io. de Imo. in d. l. is qui reus co. 22. dictum Dyn. & Bar. sequit cōmuniter doct. & secundum Ang. ibi poterit eē cō filiū accusato posito in carcere, q. vult sibi mortē differri, q. accusat ac cusatorem, vel aliū de aliquo graui crimine: nā sic sup. sedebit in executione mortis, quod est notatu dignū: quod tamen consiliū non prodesset, secundum Io. de Imo. ibi, si appareat hoc fieri calumniosē ad finem differendi executionem: argu. l. satis apertē. C. de fals. Ang. tamen Are. in tract. malef. in parte nec non ad quarelam. col. 18. tenet opinio glo. quam & tenuerunt Ricar. & Bart. de Sali. in l. i. C. qui accus. non pos. Alberi. post Dyn. in d. l. is qui reus in fine.

f **A su acusador.** Licet damnatus remaneret infamis, permittitur hoc enim in vltione: arg. l. qui cum maior. §. libert. ff. de bon. liber. & in d. l. is qui reus. & quid sit dicendum in ista materia huius. l. vide per Io. de Imo. in d. l. is qui reus co. 19. & 20. in prin.

Lex. 5.

g **Licet officialis non potest accusare:** vt. §. eo. titu. l. 2. veruntamen po-

test regi secretē maleficia in terris suarum iurisdictionum commissa denunciare: sed si malitiosē denunciaret supplicij similitudine puniret: restitueretq. denunciato damna quae aduenerint super hoc contra denunciatum, super quibus registaxatione stabitur pmissio denunciatum iuramento. h. d.

ce bien podria acusar a su acusador. f

Ley. V. Como los merinos e los otros oficiales pueden apercebir al Rey de los yerros que se hacen en los lugares do bienen.

Apercebir pueden al rey, en su poridad los merinos, & los otros oficiales de los yerros, e de los maleficios que fueren fechos en aquellos lugares que ouieren de ver por el, como quier que non pueden acusar a ninguno, assi como sobredicho es, e esto deuen fazer sin vanderia e a buena fe. E por que podria acaecer que alguno se moueria a fazer esto maliciosamente, por meter a los que quiesen buscar mal en daño de sus cuerpos, o de sus aueres, por mal querencia o por algo que les diessen. Mandamos, e tenemos por bien, que si tal malicia

torij, quos non possit ita habere: & sic necesse sit, vt denuntiet regi, vel alias hoc esset necessarium: vt quia essent homines potentes. Et aduerte quia lex ista loquitur de denuntiatione: quae fit per officiales. l. 27. j. eo. de ea quae fit per alios.

h **Acusar a ninguno.** vt. §. eo. l. 2. habes ergo hic, q. prohibitus accusare non prohibet denuntiare: Bar. tñ in l. diuus. la. 2. ff. de custo. reo. dicit q. prohibet accusare, prohibet & denuntiare: vi. p. Ang. Are. in tract. maleficiorum in pte nec non ad denuntiandum. co. i. vbi vi. de infami, an admittat ad denuntiandum: & retigi. §. eod. l. 2. allegans Specu.

i **A buena fe.** Cōcor. cū his q. habent in l. diu. la. 2. ff. de custo. reo.

k **Tal malicia.** Nota hoc verbum, quia non sufficeret ad poenā, de qua hic imponendā, omnis dolus vel culpa: sed debet esse talis malitia, vt fiat animo dānificandi denuntiatos in corporibus, vel rebus: moti ex malevolentia, vel corrupti pecunia: & tene menti in hoc istam. l. nā de iure cōmuni non reperitur hoc ita expressum. Et in ista materia, vt tradit Saly. in l. ea quidē. C. de accusa. co. 6. ver. 12. quaro. doctores faciunt hanc distinctionem, q. si denuntiatores non probant: quia nec causae assunt: & causam deferunt: tunc propter desistentiā poena Turpilliani puniunt, & ita pcedit, & intelligitur. l. ab accusatione §. denuntiatores. ff. ad Turpillia. si verō non probant, quia testes denuntiantis non attestantur: & tunc si querat an puniant poena talionis, & dicunt dd. q. non per rex. in d. l. ea quidem. quae non obligat eos ad inscriptionem. Si vero querat an extra ordinē puniant: et tunc distinguunt, an calūnia sit praesumpta: vel euident: si praesumpta ex probationū defectu, tunc aut denuntiator est voluntarius, & puniendus est extra ordinē: nisi innocentia suā purget: vt in ca. fin. de calū. vbi vi. per abba. casus ex quibus excludat praesumptio calūnię. aut est necessarius, quia ex necessitate officij facit, & tunc non puniendus est de praesumpta calūnia, non em officialis, seu syndicus cōstitutus ad denuntiandum tenet, nisi de dolo ppter necessitatē officij: vt pbatur in dicta l. diuus, & tenet etiā Bald. in additio. ad specula. titu. de accusato. col. fi. Si vero calūnia est euident, tunc punitur ad exemplū ceterorū vt in dicta l. diuus. in fin. quod Bart. ibi intelligit extra ordinē iudicis arbitrio: & dicit Sal. quandoq. posse iudicem poenā falsi iniungere, attenta qualitate calūnię, & doli seu eius circumstantijs: argu. l. j. in primo, & tertio, & quarto responso. ff. ad l. corne. de fals. tu. not. licet officialem si calumniosē denuntiet aliū concurrentibus quibus dixi: & his cessantibus, tenenda videt praedicta distinctio: & adde huic. l. legē. fi. & q. ibi dixi ti. xvij. iij. par. & vi. l. xxvij. j. c. & q. ibi dixi Parida setena.

g **Los merinos.** Sed cū ipsi iudices possunt de criminibus inquirere, & criminosos punire, ad quid hoc prouidet de nutiatione fieda regi pōt dici q. hoc sit q. forte erat casus, in q. iudex non poterat pcedere p. inquisitionē veluti q. non pcessit fama publica vel aliud vt possit ad inquisitionē contra aliquē pcedere, rex vero posset, et non praecedente fama publica procedere ad inquisitionē. vt dixi in l. i. tit. 17. partit. 3. vel quia delinquentes essent alterius territorij,